

Vyhodnotenie činnosti Podtatranského osvetového strediska v Poprade za rok 2019

Úsek tradičnej kultúry:

Najmasovejším a najaktívnejším úsekom činnosti Podtatranského osvetového strediska je úsek tradičnej kultúry. Evidujeme tu okrem veľkého počtu kolektívov, členov aj bohatú základňu podujatí, ktoré patria k najkrajším a najnavštevovanejším v regióne. K nim nesporne patria Zamagurské folklórne slávnosti, Medzinárodný festival detských folklórnych súborov Krojované bábiky, postupové súťaže a prehliadky v rámci regiónu. Úspešná práca tejto činnosti sa odzrkadľuje v účasti v celoslovenskom poradnom zbore pre DFS, členstve a vo vedení Východoslovenského folklórneho združenia a v sekcii detského folklóru pri EFCO /Európska organizácia ľudovej kultúry/ v Štrasburgu. Odbornú a umeleckú činnosť strediska na tomto úseku vyjadruje účasť v lektorskom zbore zabezpečujúcim odbornú lektorskú činnosť na postupových súťažiach v rámci regiónu, kraja i Slovenska.

Už začiatkom roka sa začal kolotoč podujatí úseku. Tentoraz to boli okresne prehliadky detských folklórnych súborov a hudobného folklóru dospelých. Nasledovali 23. ročník Medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov Krojované bábiky a 43. Zamagurské folklórne slávnosti. V júli sme pokračovali letným festivalom detských radostí Keď raz budem veľký za účasti domácich súborov Magurák a Maguráčik ako aj ich hosťa súboru Čečinka z Bratislavy. V dvoch programoch sa predstavilo okolo 120 nadšencov tradičnej kultúry, aby propagovali tradičné umenie svojich predkov a aj takto prispeli k jeho uchovávaniu budúcim generáciám. Veľkým úspechom sa skončilo účinkovanie našich zástupcov v súťaži Vidiečanova Habovka, kde až traja zo štyroch možných postúpili do celoštátneho kola a ľudová hudba súboru Magura získala titul laureát na celoštátnej súťaži v Habovke.

V druhom polroku sme sa podieľali na príprave programu k oslavám 750. výročia prvej písomnej zmienky o meste Kežmarok, kde sme zabezpečovali účasť kolektívov národností žijúcich na území mesta v minulom období a to Poliakov, Maďarov a Židov. Krásnym počinom bola účasť nášho zástupcu súboru Maguráčik na medzinárodnom festivale Tradície Európy v českých Pardubiciach. Súbor bol vyslancom nášho kraja na tomto festivale, v družobnom kraji. V jeseni sme plánovali uskutočniť aj festival folklórnych skupín Veniec krásy vekmi uvitý, ale pre neschválenie projektu Fondom na podporu umenia sme tento v tomto roku nerealizovali. Rok sme ukončili tradičnými programami najkrajších vianočných zvykov, hier, piesní a vinšov Vianoce pod Tatrami v niektorých mestách a obciach nášho regiónu za účasti našich kolektívov. Predstavili sme program v Kežmarku, Poprade, Švábovciach, Novej Lesnej a Štôle.

Z Tatranského prameňa 2019

Kvetná aprílová nedeľa /13.4.2019/ sa pod Tatrami niesla v znamení folklóru. V Mestskom kultúrnom stredisku v Kežmarku sa doobeda stretli folklórni nadšenci na okresne súťaži detských folklórnych súborov **Eniki beniki** za účasti súborov z okresu Kežmarok a na súťaži hudobného folklóru dospelých v kategóriách sólisti speváci, sólisti inštrumentalisti, spevácke skupiny a ľudové hudby **Vidiečanova Habovka 2019** tiež z Kežmarského okresu .

Postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku. Vyhlasovateľom celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detských folklórnych súborov je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR. Odborným garantom celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detských folklórnych súborov je Národné osvetové centrum.

Realizátorom a organizačným garantom okresnej postupovej súťaže a prehliadky detských folklórnych súborov je Podtatranské osvetové stredisko v Poprade .

Poslaním tejto súťaže je podpora rozvoja detských folklórnych súborov, zvyšovanie ich umeleckej úrovne, popularizácia výchovy ľudovým umením a poukazovanie na jej význam v komplexnej výchove a viesť deti k poznávaniu tradičnej ľudovej kultúry Slovenska a oblasti historicky obývaných Slováckmi.

Súťaž ma dvojročnú periodicitu a je postupová. Základným stupňom je region. Z regionálnej súťaže môže do krajského kola súťaže postúpiť za jeden okres jedno súťažné číslo s priamym postupom a v odôvodnených prípadoch ďalšie s návrhom na postup.

Na súťaži sa môžu zúčastniť detské folklórne kolektívy so súťažným číslom spracúvajúcim tradičnú ľudovú kultúru z územia Slovenska a z oblasti historicky obývaných Slováckmi, ktoré v minulosti neboli prezentované na tejto súťaži a nie sú staršie ako 5 rokov. Súťažiaci kolektív musí mať sídlo v Slovenskej republike, resp. na území historicky obývanom slovenskou menšinou v zahraničí. Z toho istého folklórneho kolektívu môže byť prihlásená maximálne 1 choreografia. Členovia súboru môžu v roku konania festivalu dovrieť vek 16 rokov.

Okresnú súťaž hodnotila trojčlenná odborná porota, ktorú vymenoval riaditeľ POS Poprad. Predsedom poroty bol Ing. Ladislav Bačinsky z Košíc, členovia Ing. Martin Ťasko z Vranova a Danka Rožárová z Popradu a hodnotili súbory podľa:

- výberu materiálu a jeho spracovanie vzhľadom na vek a interpretačne zručnosti deti
- tanečnej a hudobnej úrovni interpretov
- celkového umeleckého dojmu a prirodzeného detského prejavu.

Na základe tohto hodnotenia zaradili jednotlivé súťažné čísla takto:

Eniki beniki

Okres Kežmarok:

Zlaté pásmo s postupom získal Detský folklórny súbor Maguráčik Kežmarok za pásmo **Pod Lendackou Kicorou – „Jak še bavjom džechi, ket je vjosna na uboci“**, ktoré choreograficky pripravil Juraj Švedlár.

Pásmo pod Lendackou Kicorou zachytáva hru deti pri pasení dobytku s využitím známych i menej známy detských hier, ako aj goralských tancov kresany, polka, viecna a žel'ona.

Zlaté pásmo s návrhom na postup získal Detský folklórny súbor Goralik Kežmarok za pásmo **Co hustecko skryvo ?** v choreografickej úprave vedúcej Ľudmily Vdovjakovej.

Šatka, dnes obyčajný kus látky, no kedysi veľmi vzácny, pre svoju náročnú výrobu. Vedeli to už aj deti, koľko s tým bolo práce, kým sa zo semienka stalo plátno, základný materiál odievania. Napodobňovaním rôznych prác sa deti hrajú a vymýšľajú si tanečné hry, piesne, riekanky. Použitý materiál z obce Ždiar, goral.

Okres Levoča :

Strieborné pásmo získal Detský folklórny súbor Venček Levoča za pásmo **Keď mame veľo roboty** v úprave pani učiteľky Mgr. Márie Bariakovej.

Pred svadbou pomáhali doma aj deti. Aj v našom prípade jedno z dievčat má pomáhať pri predsvadobnom pečení a varení. Pri stretnutí s kamarátkami, ktoré jej chcú pomôcť, sa zabudne a zabáva sa s nimi. Hudobné a tanečné motívy sme čerpali z oblasti stredného a južného Spiša, hlavne z obce Smižany.

Okres Poprad:

Zlaté pásmo s postupom získal Detský folklórny súbor Letnička Poprad s pásmom „**Hráme sa na svadbu**“ v úprave vedúcej Bc. Niny Krigovskej.

Svadba - rodinné zvykoslovie. Scénický obrázok detskej hry na svadbu s jej jednotlivými zvykmi - časťami svadobného zvykoslovia - veľmi stručné stvárnenie s tancom a spevom. Pôvod materiálu - stredný a dolný Spiš.

Zlaté pásmo s návrhom na postup získal Detský folklórny súbor Štrbianček zo Štrby s pásmom „**EDENGI BENGI**“ v choreografii Ivony Hurajtovej.

Detské tanečné hry a prekáračky.

Bronzové pásmo získal Detský folklórny súbor Popradčan Poprad s pásmom „**Na čižička**“ v choreografii vedúcej Mgr. Evi Oravcovej.

Detské hry, piesne, tance na lúke v podaní prípravky detského folklórneho súboru .

Bronzové pásmo získal aj Detský folklórny súbor Jánošíček Svit s pásmom „**Na pltníkov**“ v úprave vedúcej Bc. Vlasty Horňákovej DisArt.

Scénické spracovanie navodenia zábavy detí v prírode z liptovského prostredia

Bronzové pásmo získal Detský folklórny súbor Turnička Liptovská Teplička s pásmom „**Húsky**“ v úprave vedúcej Mgr. Kataríny Fedorovej.

Deti sa hrajú na húsky. Dej začína vyhánaním husí z dvora a volaním pastiera. Dievčatá v tanci napodobňujú charakteristické pohyby húsok, kúpanie, chodenie v rane, vodenie krídla. Hru prerušia chlapci, predvádzajú sa tancom. Opäť chcú tancovať/hrať sa dievčatá, vyhánajú chlapcov. Dievčatá tancujú tanec predstavujúci vitie venca z kvetov, rozvíjania sa kvetov a pod. V závere sa k nim pridajú aj mladšie dievčatá. Spracovaná oblasť - Liptovská Teplička.

Jednotlivé pásma súborov naznačili, že nie je potrebné sa obávať o tvorivú potenciú detí, tie so svojimi vedúcimi pripravili niektoré dnes už zabudnuté hry detí počas pekných dní pod holým nebom. Je veľmi dobré, že v dnešnej dobe a pretechnizovanom svete sa nájde množstvo detí hrajúcich sa podľa dávnych pravidiel hry svojich predkov, aby aspoň takto zachovávali spomienku na svojich predkov. Podľa hodnotenia poroty bola úroveň niektorých pásiem vysoká, čo sa odzrkadlilo aj pri udeľovaní cien a postupe viacerých kolektívov na reprezentáciu svojho regiónu na krajskej súťaži, ale museli sme konštatovať aj nižšiu úroveň prejavu niektorých predvedených pásiem, kde odborná porota na rozborovom seminári usmernila prácu vedúcich. Víťazi reprezentovali svoje okresy na krajskej súťaži v Raslaviciach, kde opäť potvrdili svoje postavenie a získali ocenenia v podobe umiestnenia v striebornom pásme.

Napriek tomu patrí veľká vďaka všetkým, deťom, rodičom a hlavne pedagógom za ich obetavú prácu pri výchove mladej generácie.

Vidiečanova Habovka

Súčasťou festivalu Z Tatranského prameňa 2019 bola aj súťaž hudobného folklóru dospelých v kategóriách sólisti speváci a inštrumentalisti, spevácke skupiny a ľudové hudby. **Okres Kežmarok** mal chudobné zastúpenie v kategóriách sólistov spevákov, speváckych skupín a ľudových hudieb sa prihlásil vždy iba jeden súťažiaci, či kolektív. Napriek tomu boli výkony prihlásených na veľmi dobrej úrovni, čo konštatovala i odborná porota v zložení Ing. Ladislav Bačinsky Košice, Ing. Martin Ťasko Vranov nad Topľou a Danka Rožárová z Popradu.

Sólista spevák **Michal Janigloš** z Kežmarského folklórneho súboru Magura získal ocenenie v **zlatom pásme s postupom** na krajskú súťaž a podobne boli hodnotení i **ľudová hudba súboru Magura a spevácka skupina Goroli z Lendaku**.

Michal Janigloš si na súťaž pripravil goralské piesne zo zvukového záznamu Karola Plicku, Spieva Matej "Maček" Pitoňák vyhotovený v 30 tých rokoch. Piesne ktoré interpretované sú zo zvukového záznamu, Karola Plicku, ktorý chodieval do obce Ždiar od roku 1928 a prespával u svojho kamaráta Mateja "Mačeka" Pitoňáka, kde zhotovil zvukový záznam s ktorého som čerpal námet pre svoje spevácke číslo.

Hudobné číslo **Ľudovej hudby Magura** tvorili melódie, ktoré boli interpretované ľudovou hudbou pod vedením Gustáva Klempára. Pramenný materiál bol získaný výskumom členov ľudovej hudby Magura. Počas výskumu bolo získaných 20 zvukových stôp, ktoré boli nahraté v druhej polovici 20.stor. Teréziou Klempárovou (dcéra primáša Gustáva Klempára). Terézia K. z vlastnej iniciatívy nahrávala svojho otca pri rôznych príležitostiach. Jej ústnou výpoveďou bolo potvrdené, že nahrávky obsahujú materiál, ktorý tvoril hudobný repertoár ľudovej hudby pod vedením primáša Gustáva Klempára pri rôznych príležitostiach v obci Veľká Lesná a v jej blízkom okolí v druhej polovici 20.stor. Členovia ľudovej hudby boli príslušníci rodiny Klempárovcov a ako stabilná ľudová hudba bývali a pôsobili vo Veľkej Lesnej a okolí do roku 1957. V roku 1957 sa rodina Klempárovcov presťahovala do Kežmarku, kde jej niektorí členovia spolu s primášom Gustávom K. začali aktívne hrať vo folklórnom súbore Magura. Ľudová hudba však naďalej pôsobila ako samostatná zložka a medzi jej herné príležitosti naďalej ostávalo aj hranie v oblasti Zamaguria.

Mužská spevácka skupina **Goroli z Lendaku** sa tvorí od začiatku roku 2018. Aktuálne má 11 členov a harmonikára. Zámerom skupiny je potešiť srdce pri speve i prispieť ku zachovaniu kultúrneho dedičstva. Sú zameraní na piesne z regiónu. Podporujú tým goralské nárečie aby zostalo živé, lebo v pestrosti je krása. Opis bežných aj nevšedných situácií v živote goralov, prepletený ľudovými melódiami z regiónu uviedli v piesňach: Hej Poľana Poľana, Gory nase gory, Rano ranko ranušinko a Vysôko gorka.

Škoda, že sa do súťaže neprihlásilo viac súťažiacich, aby sme mohli konštatovať okrem kvality aj kvantitu súťažiacich. Príjemným prekvapením bola hojná divácka účasť. Okolo 200 divákov tleskalo výborným výkonom všetkých účinkujúcich.

Okres Levoča nemal zastúpenie v tejto súťaži, čo je veľkým prekvapením, pretože v tejto kategórii evidujeme viacero výborných spevákov, či hudobníkov. Škoda, možno na budúce.

Najväčšie zastúpenie súťažiacich mal **okres Poprad** v detskej súťaži Eniki beniki, ale i vo Vidiečanovej Habovke. V dome kultúry vo Svite sa predstavilo 5 sólistov spevákov, jeden inštrumentalista, jedna ľudová hudba a tri spevácke skupiny.

Sólisti speváci predstavili známe i menej známe piesne z Liptovskej Tepličky, Batizoviec i Štrby. Veľmi dobrý dojem zanechal spevák **Pavol Janík** z Liptovskej Tepličky s baladou Dolu dolinami, v ktorej opisuje tragickú smrť drevorúbača, muža pracujúceho s koňom v lese od autorky Márie Mezovskej, ktorá ju zložila po tragickej nehode muža z obce pred desiatkami

rokov. Pieseň zľudovela a po rokoch ju objavil vnuk nebohého muža Pavol Janík a predniesol ju na tejto súťaži.

Za túto baladu si Pavol Janík odniesol **Zlaté pásmo s postupom** na krajskú súťaž. Zlaté pásmo s návrhom na postup si vyspievala Batizovčanka **Mgr. Simona Chovanová** s piesňami z Batizoviec zo zbierky č.4 Slovenských ľudových piesní.

Strieborné pásmo získala speváčka zo Štrby **Michaela Piervolová** s piesňami pod názvom „Keby ten vrštek nie“ a **Petra Kondulová** Liptovská Teplička zo svadobnými piesňami z Liptovskej Tepličky „Ej , sadaj , sadaj kochani moje a Parta moja parta“.

Bronzové pásmo získal spevák **Jaroslav Smolár** z Liptovskej Tepličky za baladu „Není hodno pod oblôčkom státi“.

Pekný umelecký zážitok priniesol **inštrumentalista Miroslav Riša** z Batizoviec, ktorý zahral „piesne z Podpoľania“ na tradičnom Slovenskom ľudovom nástroje na fujare, ktorá je zapísaná v zozname UNESCO. Za tento výkon získal ocenenie v **Zlatom pásme s postupom** na kraj.

V kategórii speváckych skupín sa predstavila **ženská spevácka skupina z Batizoviec** s Batizovskými piesňami, z archívnych záznamov piesňových zbierok, ktoré sa spievali na kúdeľných izbách a na zábavách. Za svoj výkon ich porota ocenila **Strieborným pásmom**.

Zlaté pásmo s návrhom na postup si vybojovala mužská spevácka skupina Tepličan z Liptovskej Tepličky s piesňami „Keď ide šlogár šlog rombať a Ocelová sekerečka“.

Priamy postup a Zlaté pásmo si odniesla ženská spevácka skupina **Štrbän zo Štrby** za ženské svadobné piesne zo Štrby pri nosení darov a rúcha „Otvárajce branu, Neraduj sa šuhaj, Dobre tej materi, Hej , majeran“.

Záverečnou bodkou súťažného dňa bolo vystúpenie **Heligonkárov z Batizoviec**, ktorí sa predstavili zmesou Batizovských ľudových piesní, s ktorým sa mládež zabávala v kúdeľných izbách a na zábavách.

Významný úspech dosiahli na ďalších postupových súťažiach naši zástupcovia. V krajskej súťaži získali postup v troch zo štyroch kategórií. Úspešná bola ľudová hudba súboru Magura a spevák sólista Michal Janigloš z tohto súboru, ako aj ženská spevácka skupina zo Štrby. Výborný výsledok získala **Magurácka ľudová hudba**, ktorá potvrdila svoju suverenitu a získala titul **Laureát festivalu Vidiečanova Habovka 2019**. K tomuto úspechu srdečne blahoželáme!

Aj tu je potrebné skonštatovať, že napriek väčšej účasti zaznamenávame úbytok súťažiacich na týchto súťažiach. Slovenské ľudové umenie pritom zaznamenáva určitý progres, ktorý by mohol priniesť viacej súťažiacich. Náš región pritom disponuje veľmi dobrými a známymi ľudovými telesami, ktoré by mohli prispieť k ďalšiemu vzostupu tohto krásneho umenia, aby sme ho mohli zanechať našim nasledovníkom.

Festival bábik pod Tatrami 2019.

23. ročník Medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov Krojované bábiky sa uskutočnil v dňoch 30. mája až 4. júna 2019 v mestách Kežmarok, Poprad, Svit a Stropkov a v obciach Veľká Lomnica a Hranovnica. Symboly festivalu na tento rok priniesli domáce súbory Goralik a Maguráčik z Kežmarku, Lomničaniček a Podtatranček z Veľkej Lomnice, Letnička, Popradčan a Venček z Popradu, Janošiček zo Svit, Mlynček, Podkovička a ľudová hudba ZUŠ F. Veselého zo Stropkova a hostia: súbory Severnyatzi z mestečka Montana Bulharsko, Csicsergök, Kiskörös z Maďarska, Dzervene, Olaine z Lotyšska a Grbarčieta z Bratislavy zastupujúce chorvátsku menšinu na Slovensku.

Samotný program festivalu už tradične začína na základných školách regiónu výchovnými koncertmi a tvorivými dielňami. V Kežmarku za účasti Maguráčika a Bulharského súboru Severnyatzi, v Hranovnici a predstavili Maďari zo súboru Csicsergök a vo Veľkej Lomnica domáci Podtatranček. Popoludní sa všetky súbory zúčastnili stavania mája a krátkeho sprievodu s uvítacím programom Vitajte priatelia v priestoroch základnej školy Veľká Lomnica. Po krátkom občerstvení a stretnutí vedúcich nasledovalo relaxačné popoludnie plné hier a zábavy.

V sobotu ráno sa vedúci všetkých kolektívov a deťmi s bábikami stretli na slávnostnom prijatí viceprimátorom mesta Poprad pánom Štefanom Pčolom, ktorý vyzdvihol tradície našich predkov a poďakoval deťom a ich vedúcim, že tieto neustále udržiujú pre ďalšie generácie. Potvrdil, že mesto Poprad podporuje a bude podporovať úsilie všetkých jeho nositeľov pri ich činnosti a propagácii tradičnej kultúry pod Tatrami. Po spoločnom fotení účastníkov s viceprimátorom a poďakovaní organizátorov za prijatie sa všetci ponáhľali na krátky sprievod ulicami Popradu s otváracím galaprogramom účastníkov festivalu. Dopoludňajší pestrofarebný kolotoč piesní a tancov ukončila zvučka festivalu okolo obeda. Poobedňajšie voľno využili hostia na prehliadku mesta Poprad.

Nedeľňajší program v Kežmarku začal návštevou zahraničných kolektívov v múzeu. O 11.00 hod. sa začala skúška galaprogramu s aktom výmeny bábik. Nasledovalo prijatie zúčastnených kolektívov primátorom mesta Kežmarok pánom Ferenčákom a krátkym sprievodom všetkých súborov mestom od radnice k hradu. V úvode galaprogramu dostali účastníci od organizátorov upomienkové darčeky a ďakovné listy. Galaprogram začala prípravka detského folklórneho súboru Maguráčik, ktorá pripravili pásmo hier Dolu pod Magurou. Program pokračoval vystúpeniami všetkých zúčastnených kolektívov. V záverečnom vždy dojímavým akte výmeny bábik si súbory vymenili svoje krojované bábiky a tak naše bábiky pocestujú do Bulharska, Lotyšska, Maďarska, Poľska i do Chorvátskeho Grobu a zahraničné bábiky odovzdajú súbory do krajského múzea v Stropkove. Galaprogramom sa skončila ďalšia časť festivalu, ktorý umocnilo i pekné počasie.

Program pokračoval v pondelok tvorivými dielňami a dvoma výchovnými koncertmi v dome kultúry vo Svite za účasti súborov Jánošíček a TS Štýl s hosťom súboru Maguráčik, bulharským Severnyatzi z Montany pre žiakov svitovských základných škôl. Pondelkové popoludnie využili hostia z Bulharska na prehliadku mesta Kežmarok a po oddychu odcestovali skoro ráno domov. Ich plánovaný záverečný koncert s odovzdaním bábik do múzea v Stropkove tak z technických príčin musel absolvovať kežmarský súbor Maguráčik. Ten spoločne s domácimi súbormi Mlynček a Podkovička i ľudovou hudbou ZUŠ F. Veselého predstavil žiakom základnej školy zo Stropkova ukážku výmeny bábik a všetky zahraničné bábiky uložili do krajského múzea bábik v Stropkove. Takto sa skončil záverečný program Medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov Krojované bábiky 2019. Napriek tomu, že komisia Fondu na podporu umenia v Bratislave zaradila festival medzi nepodporené projekty s vyjadrením, že projekt citujem: *„Odborná komisia odporúča žiadosť nepodporiť vzhľadom na nedostatočný kultúrny a odborný prínos projektu.“* Myslíme si, že členovia komisie rozhodli podľa nevedomosti, pretože sa nikdy festivalu nezúčastnili a nevideli čo tento festival znamená pre zúčastnené kolektívy a ich hostí, ktorí na prijatí zástupcami mesta Poprad a Kežmarok deklarovali vysokú umeleckú hodnotu festivalu a ďakovali organizátorom za pozvanie s ubezpečením ďalšej účasti v prípade pozvania. Ďalším aspektom prínosu projektu je divácka odozva, keď okrem výchovných koncertoch, kde boli plné sály žiakov základných škôl, boli plné i námestie v Poprade odhadom okolo 1200 divákov a nádvorie kežmarského hradu s odhadovaným počtom okolo 1500 divákov. Je nemysliteľné, aby pár

Ľudí z Bratislavy rozhodlo od zeleného stola o tom, že festival nie je kultúrnym a odborným prínosom. Prečo ? Pýtajú sa nielen organizátori, ale hlavne 600 deti z jedenástich domácich a piatich zahraničných súborov.

Keďže festival nepodporil ani prešovský samosprávny kraj ostalo celé financovanie na pleciach Východoslovenského folklórneho združenia a jednotlivých domácich súborov, ktorí absolvovali galaprogramy na vlastné náklady. Touto cestou chceme poďakovať vedúcim týchto súborov, rodičom a ich deťom za porozumenie a podporu festivalu. Veľké poďakovanie patrí mestu Kežmarok, ktoré jediné prispelo folklórnemu združeniu na zabezpečenie nutných nákladov festivalu.

Veríme, že Medzinárodný festival detských folklórnych súborov aj v budúcnosti prinesie potešenie a radosť nielen účinkujúcim, ale aj divákovi tohto milého podujatia.

Ďakujeme !

43. Zamagurské folklórne slávnosti

Tretí júnový víkend už tradične patrí oslave tradičnej kultúry v Zamagurí – Zamagurským folklórnym slávnostiam. V dňoch 14. – 16. júna sa stretli nadšenci Zamagurského folklóru na 43. ročníku, aby pripravili pre divákov pekný a bohatý umelecký zážitok. Organizátori Podtatranské osvetové stredisko - kultúrne zariadenie Prešovského samosprávneho kraja, mesto Spišská Stará Ves, Obec Červený Kláštor a obec Lechnica pokračujú v tradíciách a pripravili programy domácich súborov i hostí. V piatok popoludní v živej pozvánke v Zamagurských obciach sa predstavili domáce súbory Maguranka, Rovinka a Pieniny Spišská Stará Ves, Kutníček zo Spišských Hanušoviec a Furmanček z Malej Frankovej. Po svätej omši v kostole Panny Márie v Spišskej Starej Vsi sa pestrofarebný sprievod vybral oproti do miestneho amfiteátra, aby pripravil uvítací program festivalu pod názvom Vitajte priatelia. K spomínaným domácim kolektívom pribudli ešte súbor Frankovčan z Malej Frankovej a ľudová hudba Furčoňovci z Matiašoviec. Program otvoril novozvolený primátor mesta Spišská Stará Ves Ján Kurňava. Program pokračoval v kúpeľoch Smerdžonka v Červenom Kláštore projektom Rómsky temperament pod Trom korunami s účinkujúcou rómskou kapelou Lomnické čháve. Pekné slnečné počasie sa náhle zmenilo a presne pred začiatkom záverečného koncertu hudobnej skupiny Arzén z Terchovej začalo výdatne a vytrvalo pršať a organizátori po cca hodinke zrušili z bezpečnostných dôvodov tento hudobný program, ktorý mal divákovi navodiť náladu na nasledujúcu zábavu a diskotéku v kolonáde kúpeľov.

Sobotňajšie hmlové ráno neveštilo nič dobré a preto sme s obavami čakali na vyjasnenie, po ktorom nasledoval pekný slnečný a horúci deň. Od samého rána sa pripravoval trh remesiel Zakliata krása, v ktorom predvádzali svoje výrobky ľudoví umelci a predajcovia tradičných ľudových výrobkov zo sprievodom kapely Loli roklica z Veľkej Lomnica, ktorá spestrovala zatiaľ nevýrazný málo navštevovaný trhový deň. Návštevníci sa začali zbierať počas nácviu otváracieho programu Svadobné zvyky na Spiši a u Goralov, ktorý dramaturgicky a režijne pripravil známy choreograf Ladislav Bačinsky podľa námety predsedu Východoslovenského folklórneho združenia, metodika POS Poprad a vedúceho DFS Maguráček Juraja Švedlára. Táto dvojica sa režijne postarala aj o ostatné programy 43. ročníka Zamagurských folklórnych slávností. Po úspešnom zvládnutí nácviu sa krojované skupinky presunuli autobusmi do prístaviska plti, aby sa pripravili na ojedinelý program festivalu krojovaný splav pod názvom Na vlnách Dunajca. Plte plné pestrofarebných krojov

zúčastnených kolektívov vyrazili na nie dlhú púť do prístaviska Pod lipami v Červenom Kláštore, kde ich čakal a privítal starosta obce Červený Kláštor Štefan Džurný so speváčkami skupiny Vorodaj z Veľkého Lipníka a folklórnym súborom Maguranka zo Spišskej Starej Vsi. Po krátkom sprievode sa autobusmi opäť presunuli do kúpeľného amfiteátra. Otvárací program Stretutie pod Troma korunami uviedli súbor Maguranka, speváčky Vorodaj a Lomničan v Veľkej Lomnici. Po privítaní riaditeľa festivalu Petra Šucu, konferencierkou programu Zuzanou Barilovou, nasledovali Svadobné zvyky na Spiši a u Goralov. Postupne sa predstavili súbory Vagonár stará škola z Popradu, Taľar z Novej Ľubovne, Folkmarčanka z Veľkého Folkmára, Harihovčan z Harichoviec, Jánošík senior zo Svitú a skupina z Batizoviec. Program ukázal ako sa v minulosti pripravovali a do dnes zachovali svadobné zvyklosti v jednotlivých obciach či regiónoch na jedno z najzaujímavejších udalostí, akou svadby boli. Prešli sme svadobnou prípravou od pozývania cez ohlášky, príprave svadobných pierok a udalosti pred a po sobášii až k samotnej hostine, čepčeniu, odovzdávaniu darov mladým, víťanie mladej v novej rodine a tancom Redovi i zvyky na druhý deň po svadbe, kde sa konzumovalo všetko čo ostalo zo svadobnej hostiny, niekde to volali aj Vižierky. Celá svadobná hostina sa končila spoločným fotografovaním. Ďalší sobotňajší program zrealizovala kežmarská Magura, ktorá v tomto roku oslavuje 65. výročie svojho založenia a takto pozývala hostí na svoju oslavu. Program Jubilant režijne pripravili študentka Katedry folkloristiky KF v Nitre Alexandra Bachledová, Marek Reznický s manželmi Jaroslavom a Sylviou Pavligovcami. Magura zaplnila hľadisko a svojim temperamentom a umeleckým výkonom prispela k vydarenému podvečeriu sobotňajšieho dňa. Vysoko hodnotené vystúpenie Magury sa stretlo s priaznivým ohlasom aj u divákov, ktorí odmenili súbor silným potleskom a prinútili tanečníkov k ďalšej záverečnej opakovačke. Našťastie aj počasie pomohlo a slniečko sa nachvíľu schovalo za mračná, čím sa zmiernila teplota vzduchu, ale napriek tomu tanečníci premokli svoje košeľe do poslednej nitky. Ďakujeme Magura! Tešíme sa na výročie. Vystúpenie Magury naštartoval ďalší temperament a to v podobe projektu Rómsky temperament pod Troma korunami, ktorý pokračoval vystúpením rómskych súborov Loli roklica z Veľkej Lomnice a Kesaj čháve z Kežmarku. Najznámejšie rómske súbory predstavili svoju najnovšiu tvorbu a neostali nič dlžní svojej povesti. Temperamentné rómske čapáše i lákavá rómska hudba primäla divákov k tancu. Tento program tiež prispel k bohatým zážitkom a spokojnosti divákov. Po krátkej prestávke a príprave nasledovalo očakávané vystúpenie známej Slovenskej speváčky Zuzany Smatanovej so svojou skupinou. Jej vystúpenie bolo peknou bodkou sobotňajšieho vydareného dňa, po ktorom nasledovala diskotéka v priestoroch kolonády.

Nedelňajšie pekné ráno nenasvedčovalo ničomu, čo by mohlo ohroziť festivalové dianie. Po rannej svätej omši v amfiteátri, ktorú celebroidal doc.ThDr.Andrej Filipek SJ,PhD. pokračoval trh remesiel Zakliata krása so sprievodnou hudbou kapely Loli roklica. Detský program ENIKI BENIKI zrealizovali účastníci krajskej súťaže detských folklórnych súborov v Raslaviciach Goralík a Maguráčik a samozrejme i domáce kolektívy Rovinka a Pieniny. Známa vyčítanka sa stala i námetom tvorby tohto programu, ktorý sledovalo značné množstvo divákov ukrytých pod kolonádou pre vysoko páľivé slnečné lúče a veľmi vysokú teplotu. Popoludní pred záverečným programom sa ešte raz predstavila kapela Lomnické čháve a potom nasledovala príprava na záverečný program Pieniny, Pieniny. Po úvodnom privítaní hostí, medzi ktorými nechýbala ani vedúca odboru kultúry PSK pani Antolíková a ktorú kyticou privítal riaditeľ POS a festivalu Peter Šuca nasledoval program Folklórneho súboru Frankovčan, ktorý tohto roku oslavuje 10. výročie svojho vzniku. Vedúci súboru Janko Lach pripravil ukážku výročného programu súboru. Program pokračoval vystúpením súboru

Jánošík zo Svitú. Jeho dve čísla sprevádzala výrazná zmena počasia. Vietor zosilnel a priniesol tmavé mračná, z ktorých začalo liať ako z krhle. Program Jánošíka sa musel prerušiť a technici sa snažili zachrániť pripravenú aparatúru, aby nezmokla. Mohutný lejak prešiel do ešte väčšieho krupobitia, ktoré ohromilo celý areál a voda sa valila odvádial. Zelená lúka ihriska obelela ľadovcom a ľadový dážď vysoko vyskakoval na priľahlom šachovnicovom poli medzi chatkami do výšky viac ako meter. Diváci i účinkujúci sa schovali kde sa dalo. Niekoľko krojovaných sa tlačilo na pódiu ,aby nezmokli, diváci v kolonáde, kde sa schovali, povyskakovali na lavičky a stoly, aby ich nezasiahol dážď. Tieto chvíle sa iba ťažko dajú opísať. Počas 42. rokov Zamagurských folklórnych slávností vraj toto nezažili. Zrážkomerná stanica Červený Kláštor zaznamenala počas búrky takmer 60 milimetrov zrážok. Intenzita dažďa tu za desať minút dosiahla až 29 milimetrov, čo je podľa SHMU na naše pomery ojedinelé. Program sa z bezpečnostných dôvodov musel zrušiť a tak súbory Stráne z Važca s ľudovou hudbou Bystrianka, FS Rozsutec zo Žiliny a profesionálny súbor PULS z Prešova nemohli ukázať svoje tradičné umenie. Veľká škoda. Škoda vznikla organizátorom, divákom i účinkujúcim, ktorí sa tešili na účinkovanie v krásnom prostredí kúpeľov Smerdžonka a ktoré im prekazilo počasia. Už začíname veriť poverám, že ak niekto potrebuje dážď, nech príde do Zamaguria na Zamagurské folklórne slávnosti - určite bude pršať. Napriek tomu chceme aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii 43. ročníka Zamagurských folklórnych slávností, organizátorom, účinkujúcim i divákom. Veríme, že napriek nepriazni počasia boli aj príjemné chvíle, ktoré zanechajú pekné spomienky na tento ročník. Veríme, že prijmete pozvanie i na ďalšie ročníky Zamagurských folklórnych slávností s presvedčením, že niekedy to vyjde aj bez dažďa. Ďakujeme!

Remeslá :

Tento úsek sa pričlenil k úseku tradičnej kultúry a tanca len nedávno. Ako samostatný úsek je ťažko realizovateľný preto sa stal súčasťou niektorých významných podujatí v regióne. POS Poprad sa podieľa na príprave dielčich programoch tradičnej kultúry a sprievodných programoch v podobe zabezpečenia zahraničných súborov a skupín.. Popri tradičných programoch ZFS sa už niekoľko rokov predstavujú aj remeselníci nášho regiónu v programe Zakliata krása sa naši remeselníci predstavujú i na trhoch a podujatiach v regióne.

Úsek tanca:

Deň tanca 2019

Festival detského nefolklórneho tanca je regionálnou súťažnou prehliadkou choreografickej tvorby kolektívov detského nefolklórneho tanca, realizovanou v divadelných podmienkach, ktorého poslním je:

- dokumentovať a evidovať úroveň tohto žánru v regióne
- umožniť konfrontáciu tvorivých prístupov práce jednotlivých kolektívov a autorov,
- metodicky pomôcť autorom a kolektívom formou rozborov vystúpení lektorským zborom,
- prostredníctvom praktických seminárov priblížiť vedúcim rôzne formy a metódy výchovy detského interpreta,

- verejnou prezentáciou výsledkov práce najmä pre metodikov, ďalších vedúcich, pedagógov a choreografov, prispievať ku všeobecnému zvýšeniu úrovne tohto tanečného žánru.

Na festivale sa zúčastnili kolektívy nefolklórneho tanca so zameraním práce a náplňou zodpovedajúcim podmienkam pre tento tanečný žánr v týchto **vekových kategóriách**:

- I. - **deti I.** vo veku do 6 rokov (MŠ)
- II. - **deti II.** vo veku 6-10 rokov (1. stupeň ZŠ)
- III. - **juniori** vo veku 10-15 rokov (2. stupeň ZŠ)
- IV. - **mládež** vo veku od 15 rokov
- V. - **dospelí** nad 20 rokov **a seniory** nad 50 rokov

Formácie:

sólo, duo - s dĺžkou trvania do 2 min.!

malá choreografia /s počtom členov od 3 do 10/ v trvaní do 4 min. !

veľká choreografia / s počtom členov 11 do 25/ v trvaní do 4 min. !

Tanečné kategórie:

1. Disco choreografie

Choreografie v ktorých dominuje disco tanečný štýl. Dĺžka choreografie: do 4 minút

2. Hip-hop a break dance choreografie

Choreografie, v ktorých dominujú tanečné štýly hip-hop, break dance, ... Dĺžka choreografie: do 4 minút

3. Scénické a show choreografie

Choreografie vychádzajúce z tanečných techník: modern dance, balet , jazz dance. Tanečná produkcia s jasne definovanou témou, muzikálový tanec, tanečné epizódy, scénky.

Choreografie revuálneho typu - kabaret, revue, paródia... Môže byť použitý akýkoľvek tanečný štýl. Dĺžka choreogr.: do 4 minút

4. Open choreografie

Choreografie, v ktorých môže byť použitý akýkoľvek štýl, kombinácia viacerých tanečných štýlov. Dĺžka choreografie doporučená: do 4 minút

5. Tance iných národov

Patria sem všetky tance iných národov - národné tance ako napr. rómsky, írsky, Country, Latino a pod.. Časový limit do 4 minút

6. Mažoretky a roztlieskavačky

Do tejto skupiny patria všetky choreografie tanečných ukážok mažoretiek a roztlieskavačiek s časovým limitom do 4 minút

Podtatranské osvetové stredisko v Poprade v spolupráci s mestom Svit a Poprad uskutočnilo ďalšie významné kultúrne podujatie v meste a to okresný a krajský festival nefolklórneho tanca Deň tanca 2019. Okresnej postupovej súťaže sa v dňoch 13. – 15. Marca 2019 zúčastnilo okolo 1300 deti z podtatranského regiónu t.j. z okresov Kežmarok, Levoča a Poprad, ako aj tanečníci zo širokého okolia. Prišli tanečníci z Podolínca, Bardejova, zo Spišskej Novej Vsi, Dobšinej, Košíc a Starej Ľubovne. Na krajskej 4.4.2019 sa prezentovali súťažiaci – víťazi okresnej súťaže zo Svitú so 49 choreografiami, ďalší účastníci z celého Prešovského a niektorí i z košického kraja a celkovým počtom 650 účinkujúcich.

Okresná odborná porota v zložení :

- **Danka Rožárová**
- **Oľga Lukáčová Humenné**
- **Bc. Vlasta Horňáková DisArt. Svit**

Krajská odborná porota v zložení:

- **Mgr.Art. Eva Ohrdanová**
- **Oľga Lukáčová Humenné**
- **Bc. Vlasta Horňáková DisArt. Svit**

Hodnotila jednotlivé tanečné čísla podľa stanovených kritérií:

- výber a spracovanie námetu vzhľadom na vek, schopnosti a možnosti detí,
- výber hudobnej predlohy, resp. práca s hudbou,
- technická a charakterová úroveň interpretácie /hudobno-pohybová pripravenosť, výrazové schopnosti, prirodzenosť prejavu a pod./,
- výtvarné dotvorenie vystúpenia /kostýmy, scéna, rekvizity, svetelná réžia a pod./,
- celková umelecká hodnota a výchovný význam vystúpenia z hľadiska zákonov estetiky a etiky.

Výsledky sú zverejnené na stránke POS Poprad.

Podujatie naplnilo myšlienku festivalu a vytvorilo podmienky na všestranný rozvoj tanečných schopností detí. Môžeme konštatovať, že tanečné umenie našich detí je na veľmi dobrej úrovni, a že i naďalej budeme rozvíjať túto schopnosť detí a ich pohybové nadanie. To je nutné aj z dôvodu dnešného sedavého spôsobu života našich detí.

ÚSEK DIVADLÁ

V mesiaci Január 2019 pokračovala celoslovenská výstava rómskych prác žiakov ZŠ, ŠZŠ, ZUŠ v priestoroch Podtatranského osvetového strediska. O túto súťaž je veľký záujem o čom svedčí aj počet prihlásených škôl a to 135 s vyše 1000 prácami.

Porota skonštatovala, že súťaž v roku 2018 bola veľmi úspešná – čo sa týka počtu prihlásených a zaslaných prác a škôl, a opäť sa do súťaže prihlásili kvalitnejšie diela a porota mala rovnako ťažkú úlohu v hodnotení ako po uplynulé roky. Za každou prácou žiaka je určite aj trpezlivosť pedagógov, tvorivosť žiakov, preto si zaslúžia uznanie všetci prihlásení. POS v Poprade ďakuje pedagógom za čas, ochotu, ktoré rómskym žiakom v príprave na Rómsku paletu venujú.

Práce, ktoré neboli označené podľa požiadaviek propozícií RP, porota vyradila. / rovnako sa vyradili výkresy, ktoré boli nečitateľne označené, preto porota žiada vypisovať iniciály mien žiakov a školy tlačeným písmom, nevzniknú tak problémy s dešifrovaním mena a priezviska žiaka /Ako každý rok aj tento sa objavili školy, ktoré prihlásili do súťaže 1 prácu a bola natoľko úspešná, že oslovila porotu a získala ocenenie.

Aj tento rok sa do súťaže prihlásili práce s pestrým technickým spracovaním, od ceruza, tuš, fixy, masťný pastel, akvarel, uhlík, cez koláže, aj práce na textile, na netradičnom materiáli obal od plechovky piva ☺ alebo výtvor z drôtu, z ovocných jadierok ...

28. DIVADELNÁ ŠUŇAVA 2019 - Tvorivé dielne

V dňoch 8.-9. marca 2019 sa už po 28 - krát uskutočnila postupová nadregionálna prehliadka amatérskeho divadla z okresov Poprad, Kežmarok, Levoča a zrealizovanie tvorivých dielní s lektormi – porotou súťaže v kultúrnom dome v Šuňave. Spoluorganizátorom bola obec Šuňava, s ktorou máme veľmi dobrú spoluprácu.

Počas dvoch dní sa uskutočnilo 13 predstavení s 8 divadelnými súbormi a so 150 účinkujúcimi. Predstavenia hodnotila odborná porota v zložení:

PhDr. Ľubomír Šárik
Mgr. Marián Lacko
Mgr. Art. Dušan Krnáč
Mgr. Art. Dana Turanská

VYHODNOTENIE a postup na krajské súťaže:

kategória: Detské divadlo

1. miesto a postup na krajskú súťaž Rozprávkový Stropkov:

DS TRMA VRMA , ZUŠ Spojená škola Letná Poprad: O PIRÁTOCH? TROLOVI A POKLADE

1. miesto a postup na krajskú súťaž Rozprávkový Stropkov:

DS TOTE TAM, ZUŠ A. Cígera Kežmarok: NEBOJSA

2. miesto

DS TRMA VRMA, ZUŠ Spojená škola Letná Poprad: ZÁSAH

2. miesto

DS Školáčik, ZŠ MŠ Šuňava: AKO IŠLO VAJCE NA VANDROVKU

kategória: Divadlo dospelých hrajúcich pre deti

- 1.miesto a postup na Krajskú scénickú žatvu do Levoče

DS ŠŤASTLIVEC, ZUŠ Poprad: HAM-HAM

kategória: Divadlo mladých

1. miesto a postup na Krajskú scénickú žatvu do Levoče

DS L, ZUŠ Levoča: AŽ ZA MREŽE

1. miesto a postup na Krajskú scénickú žatvu do Levoče

DS TRMA VRMA, Spojená škola Letná Poprad: RAZ-DVA-TRI-DVA-DVA-TRI

kategória: detský recitačný kolektív, divadlo poézie

1.miesto a postup na krajskú súťaž Hviezdoslavov Kubín

DS TOTE TAM, ZUŠ A.Cígera Kežmarok: PAPUČOVÝ FUTBAL

1. miesto a postup na krajskú súťaž Hviezdoslavov Kubín

DS TOTE TAM, DS TRMA VRMA: SOM

cena starostu obce Šuňava:

DS TOTE TAM: NEBOJSA

Kategórie:

Divadlo Mladých, Divadlo Dospelých, Divadlo dospelých hrajúcich deťom postupujú na Krajskú scénickú žatvu v Poprade / apríl 2019 / vid: www.osvetapoprad.sk

Kategória: detské divadlo postupuje na Rozprávkový Stropkov, vid: Rozprávkový Stropkov 2019

KRAJSKÁ SCÉNICKÁ ŽATVA 2019:

26.- 27.4.2019 v Mestskom Divadle v Levoči sa uskutočnila Krajská scénická žatva divadelných súborov prešovského kraja. S 8 divadelnými súbormi sa uskutočnilo 8 predstavení so 120-timi účinkujúcimi. Krajskú súťaž hodnotila odborná porota v zložení:

- Alžbeta Verešpejová – Prešov
- Peter Karpinský – Spišská Nová Ves
- Marián Lacko - Banská Bystrica

Postupová súťažná prehliadka prebiehala v dňoch 26. – 27. apríla 2019 v divadle v Levoči. Zúčastnilo sa jej 8 ochotníckych divadelných súborov súťažiacich v troch profilových kategóriách. Súčasťou prehliadky boli rozbor jednotlivých predstavení, ktorých sa zúčastnili nielen členovia aktuálne hodnoteného súboru, ale aj ich kolegovia. Dostatočne dlhý čas vymedzený na rozbor umožnil aj širší dialóg poroty s tvorcami a divákmi. V rovine dramaturgického výberu titulov je pozitívnym konštatovaním výrazné zastúpenie autorských textov, ktoré tematicky reagovali na aktuálne spoločensko-politické problémy, druhovo a inscenačne rôznorodo interpretovaných. Prehliadka prebiehala bez akýchkoľvek technických kolízií a opäť s konštatovaním potreby, resp. možnosti súborov sledovať si vzájomne svoje predstavenia. Hlavne pre súbory začínajúce alebo nedostatočne skúsené. Porota ocenila návrat súťaže do divadelných priestorov Levoče.

Výsledky:

Kategória: divadlo mladých

/ postup na celoslovenskú súťaž FEDIN TISOVEC/

zlaté pásmo s postupom:

DS TRMA VRMA: ZUŠ Spojená škola Letná Poprad:

Raz-dva-tri-dva-dva-tri. réžia: A. Váradyová

zlaté pásmo s návrhom napostup:

DS "L" ZUŠ Levoča:

Až za mreže. réžia: M. Muránska

DS Študentské divadlo PU Prešov:

Nevediaci

strieborné pásmo:

DS Šťastlivec ZUŠ Poprad:

HAM HAM. réžia: D. Kubaň, M. Novák

DS DE-EM ZET-BE-En ZUŠ J. Poschla Prešov:

ZZZZZZZZ.....

Kategória: divadlo dospelých hrajúcich pre deti

/postup na celoslovenskú súťaž v Rimavskej Sobote /

zlaté pásmo s postupom

DS Bardejovské divadlo Bardejov

ADONIS A JEHO HOSTĚ

Kategória: divadlo dospelých

/postup na celoslovenskú súťaž Belopotockého Mikuláš /

zlaté pásmo s postupom v kategórii A

DS KLÍUD Kladzany

Hore i dolu bez...réžia: J. Jenčo

strieborné pásmo s návrhom na postup v kategórii B

DS Ondavan Stropkov

Babski mores.réžia: D. Sooš

Porota a organizátori veľmi pekne ďakujú všetkým účinkujúcim za ich čas, entuziazmus, nadšenie. talent, ktorý rozvíjajú aj na doskách, ktoré možno pre niektorých do budúcnosti budú znamenať Svet. Tešíme sa na všetkých Vás aj na budúci rok a víťazom držíme palce na celoslovenských súťažiach.

September:

Vypracovanie záverečných správ ku schváleným a zrealizovaným projektom FPU

Október / November:

V mesiaci novembri bola zrealizovaná celoslovenská výtvarná súťaž pre žiakov ZŠ, SZŠ pod názvom „Rómska paleta 2019

Vyhodnotenie súťaže sa uskutočnilo dňa 5. 11. 2020.

Práce hodnotila odborná porota v zložení:

- Mgr. Art. Anna Fedáková
- zástupca riaditeľa POS PP: Danko Rožárová
- pracovník POS PP: Zuzana Barilová, vypracovanie diplomov, pozvánok, plagátov

Pre prispôsobenie sa podujatiu Deň otvorených dverí PSK sa otvorenie výstavy presunulo na mesiac november 2019

Miesto: priestory budovy Podtatranskej knižnice v Poprade prízemie Spišská Sobota

Téma: ...NARODENINY...

Prihlásených bolo:

V I.kat.

53 škôl

296 prác

udelené boli:

2x Špeciálna cena poroty:

19x Diplom

11x Čestné uznanie

V II. Kat.

73 škôl

522 prac

udelené boli:

3x Špeciálna cena poroty

15x Diplom

20x Čestné uznanie

Porota opäť skonštatovala, tak ako minulý rok, táto výtvarná súťaž si získala svojich skalných súťažiacich aj nových záujemcov, talentovaných rómskych výtvarníkov a bola úspešná – čo sa týka počtu prihlásených a zaslaných prác a škôl, opäť sa do prihlásili kvalitnejšie diela a porota mala ťažkú úlohu v hodnotení ako po uplynulé roky.

Za každou prácou žiaka je veľká trpezlivosť pedagógov, ktorí vedia správne motivovať často skrytý talent a netrpezlivosť žiakov, preto si zaslúžia uznanie všetci pedagogickí pracovníci a ich prihlásení žiaci. POS v Poprade ďakuje pedagógom za čas, ochotu, ktoré rómskym žiakom v príprave na Rómsku paletu každoročne venujú.

Práce, ktoré neboli označené podľa požiadaviek propozícií RP, porota vyradila. / rovnako sa vyradili výkresy, ktoré boli nečitateľne označené, preto porota žiada vypisovať iniciály

mien žiakov a školy tlačeným písmom, nevzniknú tak problémy s dešifrovaním mena a priezviska žiaka /Ako každý rok aj tento sa objavili školy, ktoré prihlásili do súťaže 1 prácu a bola natoľko úspešná, že oslovila porotu a získala ocenenie. / tento rok napr. Liptovská Teplička /

Aj tento rok sa do súťaže prihlásili práce s pestrým technickým spracovaním, od ceruza, tuš, fixy, masťný pastel, akvarel, uhlík, avšak prác s textilom sa objavilo málo, rovnako absentovala práca s hlinou, či iným materiálom, ktorý by vytvoril 3D objekty. Téma bola : Narodeniny : a súťažiaci sa jej zhostili naozaj oslavne.

December 2019:

Vypracovanie pozvánok, plagátov na Vianočné programy POS v Poprade
Vypracovanie záverečnej správy pre Fond na podporu Národnostných menšín KULT MINOR.
Spracovávanie projektov pre odd. ZUČ na rok 2020.

ÚSEK VÝTVARNÍCTVA, FOTOGRAFIE

VÝTVARNÝ SALÓN

V dňoch 11. – 29. Marca 2019 sa uskutočnila regionálna postupová súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby – amatérskych výtvarníkov okresov Poprad, Kežmarok, Levoča. Do tohtoročnej súťaže sa prihlásilo 23 autorov s počtom 51 výtvarných prác. Súťažné práce boli rozdelené podľa kategorizácie v zmysle organizačnej štruktúry NOC Bratislava pre neprofesionálne výtvarníctvo.

Hodnotenie súťažných prác sa uskutočnilo 4.3.2019 v priestoroch POS v Poprade – Spišská Sobota.

Hodnotiacia porota pracovala v zložení:

- Bernardína Dunajová – výtvarná pedagogička
- Milena Majovská – výtvarná pedagogička
- Vladimír Vlado – odb. pracovník ZUČ

Porota zhodnotila, že oproti minulému ročníku poklesol počet prihlásených autorov. Pribudli autori v najmladšej vekovej kategórii do 25 rokov. Súťažiaci sa prezentovali výtvarnými technikami: akvarel, akryl, olej, pastel, uhlík, tuš, linoryt, vektorová grafika, glazovaná keramika, koláž, drevo plastika, žulová plastika.

Ocenené práce postupujú do krajskej súťaže Výtvarné spektrum 2019, ktorej vyhodnotenie sa uskutoční 6.6.2019 v Múzeu v Humennom. Krajská výstava potrvá do 30.6.2019.

PODTATRANSKÁ FOTOGRAFIA

Podtatranská fotografia je regionálna súťaž a výstava neprofesionálnych fotografov. Je výberom na krajské kolo 47. ročníka AMFO 2019. Tento rok z dôvodu nízkeho počtu. Len 5 prihlásených autorov s 28 prácami, sa neuskutočnilo hodnotenie porotou. Prihlásené práce priamo postupujú s udelením 1. miest na krajské kolo do Starej Ľubovne, ktoré sa uskutoční od 7. – 20. Júna 2019.

Jeden autor sa prihlásil v kategórii multimedialnej prezentácie.

KREHKÁ KRÁSA BATIZOVIEC

Krehká krása Batizoviec, alebo „Gúľaj sa vajíčko...“ v zdobení veľkonočných vajíčok sa uskutočnila v dňoch 9. – 14.4.2019 v Kultúrnom dome v Batizovciach.

V tomto ročníku sa do súťaže prihlásili remeselníčky vo vekovej kategórii nad 15 rokov. Najstaršia účastníčka bola vo veku 80 rokov. Súťažiaci sa prihlásili z miest a obcí Slovenska: Batizovce, Poprad, Svit, Bardejov, Gerlachov, Horná Lehota, Štôla, Sp. Štiavnik, Pod Lesom, Bratislava, Malcov, T. Lomnica, Kysucké Nové Mesto, Žilina, Pobedim, Rakovec nad Ondavou, Liptovská Sielnica, Nitra, Selce.

Práce hodnotila odborná porota v zložení:

- PhDr. Soňa Andrášová – za obec Batizovce
- Mgr. Elena Bekešová – etnologička Múzea Poprad
- Vladimír Vlado – POS Poprad

Súťaže sa zúčastnilo 29 súťažiacich s 333 prácami. Prezentovali sa technikami ako:

Vyškrabávanie, vybrusovanie. Lepenie perlovkou, olepovanie slamou, cibuľovými šupkami, škrapinami, voskový reliéf, vrtnutie, perforovanie, madeira, opletanie drôtom, polymerová hmota, vyrezávanie figúrok, patchwork, zdobenie cukrovou polevou na perníkových vajíčkach, háčkovanie, škrobenie, maľovanie voskom kombinácie týchto techník.

Porota ocenila účasť dlhodobo súťažiacich remeselníčiek, ako aj nové techniky a ich kombinácie s precíznosťou prevedenia.

Vyhodnotenie s ukázkami naživo a kultúrnym programom sa uskutočnilo 14.4.2019 o 14.00 hod. v KD v Batizovciach

ÚSEK HUDBY A UMELECKÉHO SLOVÁ

V dňoch 27. - 28.2.2019 sa uskutočnili obvodové kolá v prednese poézie a prózy „Hviezdoslavov Kubín“ v okrese Poprad. Obvodného kolá sa zúčastnilo 145 recitátorov za Školský úrad Poprad a Školský úrad Veľký Slavkov. Víťazí postúpili na okresné kolo v počte 67 recitátorov len z okresu Poprad, ktoré sa uskutočnilo 20.3.2019.

Dňa 23. marca v Mestskom divadle v Levoči sa uskutočnila Krajská súťažná prehliadka komorných telies „DIVERTIMENTO MUSICALE“. Súťaže sa zúčastnilo 10 komorných súborov, spoločne aj s Košickým krajom. Na uvedenej súťaži boli aj zástupcovia NOC Bratislava. Úroveň bola veľmi dobrá, čo hodnotila aj odborná porota. Súťažiaci, ktorí sa umiestnili v zlatom pásme postúpili na celoslovenskú súťaž.

13. novembra 2019 v spolupráci s Podtatranskou knižnicou sme uskutočnili stretnutie pre verejnosť pod názvom „Nežná revolúcia 1989“ po 30 – tých rokoch. Tohto podujatia sa ako hosť zúčastnil prvý porevolučný primátor mesta Poprad p. Ing. Ján Madáč, CSc. Beseda bola plná otázok a odpovedí, čo nás veľmi potešilo.

Tabuľkový prehľad:

P.č.	Názov podujatia	Počet	Počet účinkujúcich	Počet divákov
1.	Medzinárodné podujatia: - ZFS - MFDFS KB	2	650 730	4000 6820
2.	Medziokresné – regionálne podujatia - Deň tanca - súťaž Z Tatranského prameňa - Vansovej Lomnička - Hviezdoslavov Kubín-obvodné kolá - Hviezdoslavov Kubín – okr.kolá - Divadelná Šuňava - Výtvarný salón - Podtatranská fotografia - Divertimento Musicale-krajská - Krajská scénická žatva - Krehká krása Batizoviec - Nežná revolúcia po 30-tich rokoch - Rómska paleta	4 18 2 3 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	1530 580 20 145 156 80 28 8 6 10 38 127	1820 2130 50 160 180 250 300 0 90 230 450 250
3.	Výchovné koncerty pre žiakov /počas MF DFS KB/ Tvorivé dielne pre divadelné súbory	9 1	650 23	3100 25
4.	Metodické návštevy /príprava ZFS, MFKB krajské prehliadky a festivaly, Antológia/	28		
5.	Prezentácia remesiel	12	43	5000
6.	Účasť na krajských a celoštátnych podujatiach /Raslavice, Žiar/	53	590	4200
	SPOLU:	140	4834	29 055

V Poprade 13.1. 2020

Spracovala: Danka Rožárová

Predkladá: PaedDr. Peter ŠUCA
riaditeľ POS Poprad

